

Nemůžeme platit prázdná oddělení, říká šéf VZP. Změny v nemocnicích ale brzdí politika

14.4.2026 - | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Akutní péče dnes spotřebuje polovinu peněz českého zdravotnictví, přesto její potřeba postupně klesá. Proč nemocnice musí měnit strukturu lůžek a proč tyto změny často narážejí na politický odpor v regionech, popisuje v rozhovoru pro Zdravotnický deník ředitel Všeobecné zdravotní pojišťovny (VZP) Ivan Duškov.

Kolik lůžek se z akutních na dlouhodobá a následná zatím podařilo transformovat?

S transformací lůžkového fondu, jejímž primárním cílem je omezení počtu lůžek akutních, a naopak zvýšení počtu lůžek péče následné, se započalo v roce 2024 spolu s obnovou takzvaných rámcových smluv. Do konce roku 2025 bylo už zrušeno celkem 1 984 akutních lůžek, naproti tomu přibýlo zhruba 600 lůžek následné a dlouhodobé péče, nasmlouvání dalších zhruba 400 už bylo schváleno.

Co plánuje VZP pro rok 2026?

V současné době probíhá příprava na dohodovací řízení na rok 2027. VZP plánuje v rámci těchto jednání nabídnout poskytovatelům takzvané dlouhodobé úhradové dohody. Cílem těchto dohod je plánování transformace lůžkového fondu v delším časovém horizontu, například 3 až 5 let.

Splnění cílů, k nimž se poskytovatel zaváže, zohledníme také v jeho úhradách. Nemocnice tedy bude motivována k transformaci finančně. Zároveň bude mít zajištěné další přechodné období pro snadnější adaptaci zařízení, personálu i obyvatel regionu.

Akutní lůžková péče dnes představuje 50 % nákladů celého zdravotního systému, její potřeba přitom rok od roku klesá a prostředky začínají chybět jinde.

Se kterými poskytovateli aktuálně probíhají o tomto tématu jednání?

Rušená lůžka akutní péče se nejčastěji týkají oddělení jako gynekologie a porodnictví, interna, pediatrie a chirurgie. Jedná se typicky o obory, kde se projevuje klesající porodnost i zkracující se doba na lůžku, a to díky modernějším metodám ve zdravotnictví. Pokračující jednání s konkrétními poskytovateli se budou odvíjet od reálného využívání lůžek daného zařízení a potřeb v konkrétním regionu.

Původně VZP plánovala pro rok 2024 transformaci 5 tisíc lůžek. Loni tehdejší náměstek ředitele Jan Bodnár mluvil o splnění tohoto cíle do konce roku 2027. Směřujete k němu podle stávajících dat a predikcí?

Velmi záleží mimo jiné na přístupu jednotlivých municipalit, které jsou v řadě případů zároveň zřizovateli nemocnic. Z jednání, která dosud probíhala, je zjevné, že se transformace lůžek nezřídká stává politickým tématem regionu. VZP nevolila silové řešení, jednala s každým poskytovatelem individuálně, snažila se dospět k dohodě. Stejně konsenzuálně chceme postupovat i nadále.

Díky popsáním dlouhodobým úhradovým dohodám a dalším motivačním mechanismům poskytneme

managementu zařízení i jeho zřizovateli delší časový horizont pro přípravu na změny lůžkového fondu, případně i na hlubší změny ve spektru nabízených zdravotních služeb.

Jaké jsou podle vašich zkušeností nejčastější důvody, kvůli nimž se poskytovatelé nebo zřizovatelé vůči transformaci negativně vymezují a brání se jí?

Může to být tlak ze strany veřejnosti, související tlak politický ale také nesouhlas samotného personálu nemocnice. Důvodům lidsky velice dobře rozumím, i proto přicházíme s řadou inovativních prvků, o nichž jsem hovořil.

Na druhou stranu je dobré si uvědomit, že nedostatek následných a dlouhodobých lůžek bude čím dál naléhavější, tedy i poptávka po změnách bude přicházet či už přichází od samotných občanů daného regionu. Prázdná lůžka na pediatrii veřejnost běžně nevidí, téma chybějící následné péče se jí ale dotýká a je stále palčivější.

Máte na transformaci lůžek i nějaké ohlasy od pacientů?

Případnou zpětnou vazbu, ať už pozitivní či negativní, dostane spíše nemocnice, možná město, ale zřídka zdravotní pojišťovna. Vnitřně jsem přesvědčen, že si lidé potřebu změny začínají uvědomovat.

Pokud se rodí o třetinu méně dětí než před deseti lety, nutně se to projeví na struktuře čerpané péče. Stejně jako fakt, že dnes po triviální operaci odcházíte po třech dnech domů, nikoli po dvou týdnech jako dříve. A nikdo asi nechce platit ze svých daní provoz nevyužívaných oddělení, kam pacient zabloudí jen občas.

Zdroj: Zdravotnickýdeník.cz

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/nemuzeme-platit-prazdna-oddeleni-rika-sef-vzp-zmeny-v-nemocnicich-ale-brzdi-politika-2>